

ВИЛЕНСКИЙ ВЪСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

81.

KURYER WILEŃSKI GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 15-го Октября. — 1848 — W ilno. PIĄTEK, 15 Października.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9-го Октября.

Высочайшій Рескриптъ,

данный на имя супруги Адмирала, Анны Дмитриевны Беллингаузенъ.

Анна Дмитриевна! Въ ознаменованіе особеннаго Нашего къ вамъ благоволенія и вниманія къ службѣ вашей супруги, Мы, съ позволенія Государя Императора, привили вамъ съ число Дамъ меньшаго креста ордена Св. Великомученицы Екатерины, коего знаки при семъ препровождаемъ, съ тѣмъ, чтобы вы ихъ на себя возложили. Пребываемъ, впрочемъ, къ вамъ благосклонны.

На подлинномъ Собственнаго Ея Императорскаго Величества рукою подписано:

АЛЕКСАНДРА.

Въ С. Петербургѣ,

30-го Августа 1848 года.

Высочайшими Имевшими Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы, между прочими, Кавалерами ордена Св. Анны 3-й степени, Начальникъ Архива Департамента Общихъ Дѣлъ Министерства *Шалкевичъ*, и Секретарь Виленской Римско-Католической Консисторіи *Стефановскій*, по заведенію Министерства Внутреннихъ Дѣлъ о ревностной службѣ и особыхъ трудахъ и согласно удостоенію Комитета Министровъ.

— Высочайшими Приказами, по Гражданскому Ведомству, 5-го и 8-го Сентября, Почетный Смотритель Училищъ Слонимскаго Уѣзда, Подпоручикъ *Пугловскій*, назначенъ Гродненскимъ Губернскимъ Почетнымъ Егермейстеромъ; Засѣдатель Витебской Строительной комиссіи, Коллежскій Ассессоръ *Родкевичъ*, за выслугу законоучительныхъ дѣлъ произведенъ въ Надворные Советники. — Утверждены Уездные Предводителями Дворянства, вновь избраны Дворянствомъ: Черниговскимъ, Коллежскій Ассессоръ *Бороздинъ*, Звенигородскимъ, Коллежскій Ассессоръ *Протопоповъ*, Липовецкимъ, Губернскій Секретарь *Пржилиускій* и Бердичевскимъ, Дворянинъ *Моргуницъ*; а также

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 9-go Października.

НАЙВЫՃШЫ РЕСКРИПТЪ,

до маѣонки Адмирала, Анны дочери Димитра *Bellingshausen*.

Анна córka Димитра! W dowód szczególniej Naszej dla was życzliwości i względu na służbę waszego męża, za zezwoleniem Jego Cesarskiej Mości, Przyjeliśmy was w poczet Dam mniejszego krzyża Orderu Św. Wielkiej Męczenniczki Katarzyny, którego ozdoby przy ni iewszém dołączamy, abyście je na siebie włożyli. Z resztą Pozostajemy ku wam przychylni.

Na oryginalie Własną Jej Cesarskiej Mości ręką podpisano:

ALEXANDRA.

St. Petersburg,

30-go Sierpnia 1848 roku.

Przez Najwyższy Imienny Ukaz do Kapituły Rysyjskich CESARSKICH i KROLEWSKICH Orderów, d. 3 Września, Najtłaskawiej mianowani, między innymi, Kawalerami Orderu Św. Anny 3-jej klasy: Przełożony nad Archiwum Departamentu Ogólnych Spraw Ministerstwa, Radzca Kollegjalny *Szymkiewicz*, i Sekretarz Wileńskiego Rzymisko-Katolickiego Konsystorza, Kollegjalny Assessor *Stefanowski*, na zaświadczenie P. Ministra Spraw Wewnętrznych o ich gorliwej służbie i szczególnych pracach, i zgodnie z uznaniem Komitetu P.P. Ministrów.

— Przez Najwyższe Rozkazy Dienne, w Wydziale Cywilnym, 5-go i 8-go Września, Kurator Honorowy Szkół powiatu Słonimskiego, Podporucznik *Pustowski*, mianowany Łowczym Honorowym gubernii Grodzieńskiej; Assesor Witebskiej Budowniczey Kommissyi, Assesor Kollegjalny *Rodkiewicz*, podniesiony do rangi Radcy Dworu za wyслугę ustanowionych zakresów. — Zostają zatwierdzeni, obraćci na nowo przez Szlachtę Marszałkami Powiatów: Czehyńskiego, Assesor Kollegjalny *Borozdin*; Zwienigrodzkiego, Assesor Kollegjalny *Protopopow*, Lipowieckiego, Sekretarz Gubernialny *Przytuskі*, i Berdyczewskiego, Szlachcic *Morgunic*; oraz nowo-obrani Marszałkowie Powiatów: Umańskiego, Sekretarz Guber-

вновь избранные Уездные Предводители Дворянства: Уманский, Губернский Секретарь Графъ Моценекій и Васильковскій, Дворянин Руликоскій.

нианъ Грабя Мосzczенскі, і Wasilkowskiego, Szlachcie Rutikowski.

Пружаны, 10 Октября.

21-го Сентября, здѣшняго Уезда въ мѣстечкѣ Шерешевичахъ, скончался здѣсь отъ холеры, къ общему сожалѣнію друзей и соседей, тамошній Православный настоятель и исправляющій должность Благочиннаго, Михаилъ Вобросскій, быв. Ординарный Профессоръ въ Виленскомъ Университетѣ и членъ многихъ ученыхъ иностранныхъ обществъ, на 62 году отъ роду.

Przanna, 10 października.

Dnia 21 Września, umarł z cholery, w powiecie tu- tejszym, w miasteczku Szereszewicach, z powszechnym żalem przyjaciół i sąsiadów, tamieczny Prawosławny Pro- boszcz i pełniący obowiązek Dziekana, ś. p. Xiądz Mi- chał Bobrowski, b. Professor Zwyczajny w Uniwersytecie Wileńskim i Emeryt; Członek wielu uczonych zagranicz- nych Towarzystw, w wieku lat 62.

Продолженіе извѣстій о ходѣ холеры въ Вилен- ской Губерніи.

Въ Г. Вильнѣ, по 18-е Сентября оставалось боль- ныхъ 26 чел., къ этому числу, съ 18 го по 25-е Сеп- тября, прибыло заболѣвшихъ 20, выздоровѣло 22, умерло 9, осталось больныхъ къ 25 Сентября 15 чел.; въ Уездѣ заболѣло 54, выздоровѣло 23, умерло 16, осталось больныхъ 27 чел.

Въ Г. Трокахъ съ 18-го по 25-е Сентября, за- болѣвшихъ и умершихъ не было; а въ Уездѣ заболѣ- ло 112, выздоровѣло 77, умерло 33, осталось больныхъ 21 чел.

Въ Г. Ошмянѣ съ 18-го по 25-е Сентября, забо- лѣло 7, выздоровѣло 6, умерло 3, осталось больныхъ 2 чел.; въ Уездѣ заболѣло 110, выздоровѣло 113, умер- ло 21, осталось больныхъ 50 чел.

Въ Г. Вилейкѣ съ 18-го по 25-е Сентября, забо- лѣло 10, выздоровѣло 3, умерло 4, осталось больныхъ 3 чел.; въ Уездѣ заболѣло 75, выздоровѣло 144, умерло 11, осталось больныхъ 167 чел.

Въ Г. Диснѣ съ 18-го по 25-е Сентября, холер- ныхъ случаевъ не было; въ Уездѣ заболѣло 3, выздо- ровѣло 29, умерло 6, осталось больныхъ 14 чел.

Въ Г. Свенцянахъ съ 18-го по 25-е Сентября, заболѣло 9, выздоровѣло 4, умерло 5, осталось боль- ныхъ 6 чел.; въ Уездѣ холерныхъ случаевъ не было.

Въ Г. Лидѣ, съ 18-го по 25-е Сентября, заболѣло 16, выздоровѣло 21, умерло 5, осталось больныхъ 6 чел.; въ Уездѣ холерныхъ случаевъ не было.

Итого съ 18 го по 25-е Августа: къ 25 числу Сентября состояло больныхъ 464; вновь заболѣло 416, выздоровѣло 442, умерло 113, осталось больныхъ 325 чел.

А всего съ появленія эпидеміи по 25-е Сентября, заболѣло 13,263, выздоровѣло 9,444, умерло 3,494.

Dalszy ciąg wiadomości o postępie cholery w Gubernii Wileńskiej.

W mieście Wilnie do dnia 18-go Września zostawało chorych na cholere 26 osób, do tej liczby od 18 do 25-go Września, przybyło chorych 20, wyzdrowiało 22, umarło 9, pozostało zaś chorych do 25-go Września 15 osób, w powiecie zachorowało 54, wyzdrowiało 23, umarło 16 pozostało chorych 27 osób.

W mieście Trokach od 18-go do 25 Września, no- wych przypadków choroby i śmierci nie było; w powiecie zaś zachorowało 112, wyzdrowiało 77, umarło 33, pozos- tało chorych 21 osób.

W mieście Oszmianie, od 18-go do 25 go Września, zachorowało 7, wyzdrowiało 6, umarło 3, pozostało chorych 2 osoby; w powiecie zachorowało 110, wyzdrowia- ło 113, umarło 21, pozostało chorych 50 osób.

W mieście Wilejce, od 18-go do 25-go Września, za- chorowało 10, wyzdrowiało 3, umarło 4, pozostało chorych 3 osoby, w powiecie zachorowało 75, wyzdrowiało 141, umarło 11, pozostało chorych 167 osób.

W mieście Dziśnie, od 18-go do 25-go Września, przypadków cholery nie było; w powiecie zachorowało 3, wyzdrowiało 29, umarło 6, pozostało chorych 14 osób.

W mieście Szwecjanach, od 18 go do 25 Września, zachorowało 9, wyzdrowiało 4, umarło 5, pozostało chorych 6 osób; w powiecie przypadków cholery nie było.

W mieście Lidzie, od 18-go do 25-go Września, za- chorowało 16, wyzdrowiało 21, umarło 5, pozostało cho- rых 6 osób; w powiecie przypadków cholery nie było.

Razem w Gubernii Wileńskiej, od 18 do 25 Sierpnia: przed 25-m Września zostawało chorych 164; następnie zachorowało 416, wyzdrowiało 442, umarło 113, pozos- tało chorych 325 osób.

W ogóle zaś od zjawienia się cholery do 25 Września, zachorowało 13,263, wyzdrowiało 9,444, umarło 3,494.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с и я.

Берлинъ, 7 Октября.

Въ газетѣ министерства юстиціи напечатано ко- ролевское постановленіе отъ 1 Сентября с. г. объ у- прядненіи министерства разсмотрѣнія законовъ и ко- митета составленія уложеній; занятія по сему пред- мету поручены комиссіи юстиціи.

— Генералъ Пфуль намѣренъ оставить званіе пре- зидента министерствъ, не по причинамъ, такъ назы- ваемымъ парламентскимъ, но единственно по старости лѣтъ.

— Франкфуртская центральная власть пригласила здѣшнее правительство, чтобы оно отозвало своихъ частныхъ посланниковъ при иностранныхъ дворахъ; и впредь предоставило бы представительство герман- скимъ посланникамъ. Отвѣтъ имѣеть послѣдовать от- ридательный.

— Говорятъ, что здѣсь, въ Берлинѣ, 27 Октября будетъ происходить собраніе оппозиціонныхъ членовъ разныхъ законодательныхъ германскихъ обществъ, для совѣщанія относительно образованія новаго герман- скаго парламента. Совѣщанія имѣють продолжаться три дня.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y a.

Berlin, 7 października.

Gazeta ministerstwa sprawiedliwości zawiera posta- nowienie Królewskie z d. 1 września r. b., dotyczące roz- wiazania ministerstwa rewizyi praw, oraz komisyyi do układu praw, i wecielenia ich zatrudnień do ministerstwa sprawiedliwości.

— Jeneral Pfuell zamierza złożyć urząd Prezesa Mini- strów, i to nie z tak nazwanych parlamentarnych powo- dów, lecz jedynie dla podeszłego wieku.

— Frankfurtska Władza Centralna wezwala rząd tu- tejszy, aby swych osobnych Posłów przy dworach za- granicznych odwołał, i na przyszłość reprezentacyą po- wierzył Posłom Niemieckim. Odpowiedź ma być od- mowna.

— Na dzień 27 października zapowiedziane zostało tu- w Berlinie zgromadzenie członków opozycyjnych różnych ustawodawczych Zgromadzeń Niemieckich, w celu nara- dzenia się nad utworzeniem nowego Parlamentu Niemie- ckiego. Narady trwać mają 3 dni.

Императоръ отправляясь въ Шенбрунъ, оставилъ манифестъ, въ которомъ, жалуясь на нарушение общественного спокойствія и на произведенныя насилие и вѣдъ необходимость прибѣгнуть къ крайнимъ мѣрамъ, приглашаетъ всѣхъ вѣрныхъ подданныхъ стать подъ знамена Императора для возстановленія порядка и власти законовъ. Этотъ манифестъ былъ переданъ, для контрастированія, министру финансовъ Краусу; но министръ почелъ себя не въ правѣ контрастировать его и представилъ этотъ вопросъ рѣшению сейма. Сеймъ рѣшилъ отправить къ Императору депутацию съ адресомъ, объясняющимъ все состояніе вещей, съ просьбою о возвращеніи въ столицу, оставить г-на Крауса въ числѣ членовъ новаго министерства и единогласно принялъ слѣдующее предложеніе: „Министры Добльгофъ, Краусъ и Горнбостль должны управлять дѣлами всѣхъ министрствъ, и цѣль о возстановленіи порядка и безопасности, предложить Императору списокъ новыхъ министровъ и оставаться въ непрерывныхъ сношеніяхъ съ сеймомъ. Въ концѣ засѣданія, сеймъ принялъ предложеніе, по которому, для защиты столицы, учреждается военная коммиссія изъ членовъ сейма, имѣющихъ познанія въ военномъ искусствѣ. Эта коммиссія составлена изъ пяти членовъ. Сей же сеймъ избралъ безостановочный комитетъ безопасности, назначилъ депутата Шерцера начальникомъ національной гвардіи, и опредѣлилъ издать циркуляръ ко всѣмъ провинціямъ, для успокоенія умовъ и поддержанія порядка.

— Сегодняшній день можно назвать спокойнымъ въ сравненіи съ двумя предшествовавшими днями. Вѣнскій комендантъ гр. Ауэрспергъ, выступившій съ войсками за городъ и занявшій при Бельведерѣ (въ полумилѣ отъ Вѣны) военную позицію, донесъ сейму, что онъ сдѣлалъ это не въ какомъ либо неприязненномъ преднамѣреніи, но только для обезпеченія войскъ отъ дальнѣйшаго нападенія. Это извѣстіе подѣйствовало на успокоеніе умовъ.

— Число убитыхъ въ продолженіе предшествовавшихъ дней, полагаютъ, въ печатныхъ извѣстіяхъ, до 110 чел.; между ними находится: Князь Лихновскій, младшій братъ, умерщвленнаго во Франкфуртѣ, и молодой князь Сулковскій, путешественникъ и естественный испытатель, недавно возвратившійся изъ Америки, гдѣ онъ посвятилъ нѣсколько лѣтъ изслѣдованію тамошнихъ лѣсовъ. Оба они погибли случайно, не принимая участія въ борьбѣ. Во многихъ мѣстахъ, а преимущественно при церкви св. Стефана, отряды національной гвардіи дрались другъ съ другомъ, и съ такимъ съ обѣихъ сторонъ ожесточеніемъ, что вслѣдствіе была обогрѣна кровью.

— Почта изъ Песта сегодня не получена. Войска Иеллашича двинулись, говорятъ, къ Бруку, находящемуся въ 3 часахъ пути отъ Вѣны. Множество семействъ оставляетъ Вѣну. Въ числѣ прочихъ, всѣ Богемскіе депутаты оставили Вѣну и отправились, какъ слышно, въ Прагу.

— Изъ Пресбурга сообщаютъ отъ вчерашняго числа, что туда вступилъ, третьяго дня, баталіонъ итальянскихъ гренадеръ, который вмѣстѣ съ другимъ пѣхотнымъ баталіономъ, то же итальянскимъ, и полкомъ драгуновъ, имѣли вчера выступить въ Брукъ, для прикрытія арміи Иеллашича отъ нападенія Венгерцевъ. Слышно также, что по Брукской желѣзной дорогѣ отправили вчера, къ венгерскимъ границамъ, около 6,000 чел. войска, долженствующаго соединиться съ Иеллашичемъ и дѣйствовать вмѣстѣ противъ Венгерцевъ.

9 Октября.

Во вчерашнемъ вечернемъ засѣданіи сейма, по предложенію депутата Борроша опредѣлили слѣдующее:

„1) Сеймъ, который и безъ того до окончанія уложенія не можетъ быть отсроченъ, объявляетъ, что ни подъ какимъ предлогомъ не можетъ быть распущенъ самъ собою. 2) Сеймъ составляетъ нераздѣльную цѣлость и представляетъ всѣ націи Австріи, приславшія на оный своихъ депутатовъ. 3) Сеймъ, созданный манифестомъ 6 Іюня и составленный вольными выборами націй, есть единственно законодательный, законный органъ соединенія монарха съ націею, для защиты неотъемлемыхъ правъ націй и императорскаго престола. 4) Сеймъ состоитъ изъ доброволь-

Цесарзъ wyjeżdżając z Schönbrunn zostawił manifest, w którym uskarżając się na naruszenie spokojności publicznej i popełnione gwałty, oraz uznając konieczność przedsięwzięcia stanowczych środków, wzywa wszystkich wiernych poddanych, aby stawali pod chorągiew swego Monarchy, dla przywrócenia porządku i władzy praw. Manifest ten oddany został, dla kontr-assygnowania, Ministrowi skarbu, P. Kraus, który nie sądząc się być upoważnionym do uczynienia tego pozostawił tę kwestyę do rozstrzygnięcia Sejmu. Sejm postanowił: wysłać do Cesarza deputacyę z adresem, wyjaśniającą cały stan rzeczy i z prośbą o powrót do stolicy, oraz zostawić P. Kraus w liczbie nowych członków nowego Ministerstwa. Późem przyjęto jednogłośnie następujący wniosek: „Ministrowie Doblhoff, Kraus i Hornbostl, mają zarządzać sprawami wszystkich ministeryów; starać się o przywrócenie porządku i bezpieczeństwa; przelozyć Cesarzowi listę nowych Ministrów, i zostawać w nieprzerwanym stosunkach z Sejmem. — Przy końcu posiedzenia Sejm przyjął także wniosek, mocą którego, dla obrony stolicy, ma być ustanowiona Kommissya wojenna, z członków Sejmu, posiadających znajomość sztuki wojennej. Kommissya ta składa się z pięciu członków. Tenże Sejm wybrał z pomiędzy siebie nieustający Komitet bezpieczeństwa, mianował Deputowanego Scherzer dowódcą gwardyi narodowej, i postanowił wydać okólnik do wszystkich prowincyi dla uspokojenia umysłów i utrzymania porządku.

— Dzień dzisiejszy możnaby nazwać spokojnym w porównaniu dwóch dni poprzednich. Wojskowy Komendant Wiednia, Hr. Auersperg, który z wojskiem wyszedł z miasta i zajął pod Belwedercem (pół mili od Wiednia) stanowisko wojenne, doniósł Sejmowi, iż uczynił to nie w żadnym nieprzyjaznym zamiarze, lecz tylko dla zabezpieczenia wojska od wszelkiej dalszej napaści. Wiadomość ta wpłynęła znacznie na uspokojenie umysłów.

— Liczbę poległych w ciągu dni poprzednich podają w drukowanych plakatach na 110 osób; między nimi znajduje się Xiążę Liechowsky, młodszы брат zamordowanego we Frankfurcie, i młody Xiążę Sułkowski, podróżnik i naturalista, który niedawno wrócił z Ameryki, gdzie kilka lat na zwiedzenie tamczych puszczy rodzimych poświęcił. Obaj zginęli przypadkiem nie biorąc udziału w walce. W wielu miejscach, a mianowicie przed kościołem i w samym kościele św. Stefana, oddziały gwardyi narodowej biły się jedne z drugimi, i to z największą zaciętością z obu stron. Cały kościół był krwią zbroczony.

— Почта з Пешту дзiсi не надeшла. Войска Jеллачыца поsунуць сiя мiалы аа до Брука, о 3 годзины дроги од Вiеднiа. Мноство родзиn опуsзеця Вiеденъ; мiежды инeми, всеы Depутовани Чeсeы опуsтили Сеjм, i як слыхаць удали сiя до Праги.

— Z Preszburga donoszą pod duiem wczorajszym, iż tamże wkroczył onegdaj batalion grenadyerów Włoskich, który wespół z drugim batalionem piechoty, także Włoskim, i z półkiem dragonów, udać się miały wczoraj do Bruck, dla zastąpienia armii Jellaczycy od napaści ścigających Węgrów. Słychać także, iż Brucką koleją żelazną posłano wczoraj ku granicom Węgierskim około 6,000 wojska, mającego się połączyć z Jellaczycem i działać wspólnie przeciw Węgom.

Dnia 9 października.

Na wczorajszym wieczornem posiedzeniu Sejmu, na wniosek Dep. Borrosch, uchwalono co następuje:

„1) Sejm, który i tak aż do ukończenia ustawy jest nierozwiązalnym, ogłasza, iż pod żadnym warunkiem sam rozwiązać się nie może. 2) Sejm jest całością nierozwiązalną i reprezentuje wszystkie narody Austrii, które nań Deputowanych swych wysłały. 3) Sejm, zwołany przez Manifest z d. 6 czerwca i przez wolne wybory narodu, jest jedynie konstytucyjnym, prawym organem zjednoczenia pomiędzy Monarchą a narodem, dla obrony niezaprzeczonych praw ludu i tronu Cesarzkiego. 4) Sejm składa się z dobrowolnych Reprezentantów ludu, i dla tego żadnego z nich moralnie zmusić nie może do pozostania. 5) Sejm

ныхъ представителей народа, и потому ни одного изъ нихъ не можетъ вравствено принудить остаться. 5) Сеймъ будетъ постоянно слѣдовать конституціонно-законнымъ путемъ, и съ помощію такихъ же мѣръ будетъ защищать государство, права націи и престола. 6) Сеймъ приглашаетъ всѣхъ отсутствующихъ членовъ, чтобы они въ продолженіе двухъ недѣль заняли свои мѣста.

— Въ этомъ же засѣданіи президентъ сообщилъ о прибытіи депутаціи изъ Брюнна, которая вручила ему письмо президента провинціального сейма, съ извѣстіемъ, что тамошніе жители весьма встревожены по случаю неполученія телеграфическихъ извѣстій, и потому отправили сію депутацію для полученія отъ сейма подлинныхъ извѣстій; что они хотѣли посвятить всѣ свои силы законному порядку и защитѣ законовъ, и что просятъ о возстановленіи телеграфовъ.

— Императоръ на пути въ Ливць, прибывъ въ Зигартскорхенъ, въ двухъ стаяціяхъ отъ Вѣны, пригласилъ къ себѣ министра Горибостля, который выѣхалъ вчера вечеромъ къ Императору съ адресомъ сейма.

— По вчерашнимъ достовернымъ извѣстіямъ, Іеллашичъ приблизился изъ Рааба къ Пресбургу, и пригласилъ мѣстныя власти, чтобы они повиновались его повелѣніямъ и возстановили на Дунаѣ мостъ; жители воспротивились сему и обратились къ здѣшнему сейму съ просьбою о защитѣ. Сеймъ отправилъ къ Бану депутата Прато, съ извѣщеніемъ, что Императоръ по велѣнію сейму образовать новое министерство, которое должно будетъ улаживать дѣла всего государства, и что въ слѣдствіе сего онъ долженъ до тѣхъ поръ вести себя мирно. Сегодня мы узнали, что Іеллашичъ переправился при Брукъ чрезъ рѣку Лейту и приближается къ Вѣнѣ. Комитетъ безопасности, избранный изъ среды сейма, совѣтуется на счетъ мѣръ, какія должно принять для защиты жителей провинціи отъ грабежа Кроатовъ. Коссуть преслѣдуетъ, кажется, Іеллашича съ корпусомъ Венгерцевъ въ 60 000 чел.

— Въ сегодняшнемъ засѣданіи сейма докладчикъ безостановочной комиссіи, Шувелька, подвѣдиль извѣстіе, что войска Банна вступили въ Брукъ и при Трауфмаасдорфѣ намѣрены устроить лагерь; Маджарскія же войска, въ числѣ 70,000 чел., стоятъ при Визельбургѣ. Въ слѣдствіе сихъ извѣстій, устроили дивію вѣдетовъ изъ Вѣны до самыхъ окрестностей Брукка, а графъ Ауерспергъ, расположенный съ войсками за городомъ, получилъ приглашеніе отвести войска въ казармы. Г. Шернеръ сложилъ званіе начальника національной гвардіи, которымъ назначенъ капитанъ Браунъ. Къ Императору съ эстафетою отъ правлеія просиба, чтобы онъ предписалъ Іеллашичу отступить съ войсками въ Кроацію. Начальникъ національной гвардіи получилъ предписаніе привести Вѣну въ оборонительное положеніе.

— Изъ Греча прибылъ сюда корпусъ волонтеровъ, предоставившій себя въ распоряженіе сейма. Эти волонтеры объявляютъ, что, въ случаѣ нужды, всѣ жители Греча готовы идти на помощь къ Вѣнѣ.

8 января вѣтерана

Отправленный къ Бану по повелѣнію сейма, депутатъ Прато, прибывъ въ вечернее засѣданіе и доносить, что Банъ принялъ его весьма вѣжливо и объявилъ, что онъ не имѣетъ другаго намѣренія, кромѣ того только, чтобы содѣйствовать благу всего государства, что онъ ничего другаго не сдѣлаетъ, и что думаетъ, что онъ исполняетъ долгъ свой, приводя Императору его войска. Въ дальнѣйшія объясненія онъ вовсе не входилъ. Войска его, болышю частью нерегулярныя, разнообразно одѣты, мундиры у нихъ изношены; даже офицеры дурно одѣты, но всѣ эти войска имѣютъ столь спокойный видъ, что нѣсколько не обнаруживаютъ непріятельскихъ преднамѣреній. Въ слѣдствіе извѣстій, что Іеллашичъ приближается и уже отстоитъ отъ Вѣны всего на одинъ часъ пути, по всѣмъ Вѣнскимъ улицамъ начали бить тревогу.

10 Октября

Со вчерашняго числа столица наша получила видъ осажденнаго города. Всѣ важнѣйшіе пункты заняты національною гвардіею и легиономъ.

— Вчера, къ вечеру, сеймъ получалъ донесеніе, что Іеллашичъ расположился лагеремъ въ Швадорфѣ, въ нѣсколькихъ часахъ пути отъ Вѣны. Тотчасъ снова отправили къ нему депутата Прато, который доставилъ извѣстіе, что Іеллашичъ будетъ ожидать повелѣній Императора и соображаться съ ними. Сего-

дѣйствовать будетъ тѣмъ же на drodze конституційно-законной и за помощью такихъ же средствъ броне бѣдѣ краю, правду и трону. 6) Сеймъ взывае всѣхъ членовъ не-обеченных, абы въ преециагу 2 tygodni miejsca swe zajeli.

— На тѣмъ же посидѣніи доиѣстъ Презес о при быціи депутации зъ Брюнна, котора доречыла му писмо і Презеса тамечнаго Сейму провинціального, зъ доиѣщеніемъ, же миеjsканеы тамечни бардо са затрвожени і. кимъ wiadomosci telegraficznych, i wysylaja te deputacya dla powiezcia od Sejmu tutejszego autentycznych wiadomosci, ze wszystkie swe sily poswiecic pragną prawemu porzadkowi i obronie praw, i ze upraszaja o przywrocenie telegrafow.

— Cesarz w podróży do Linz, przybywszy do Sieghartskirchen, o 2 stacye od Wiednia, wezwal do siebie Ministra Hornbotta, który wyjechal wczoraj wieczorem do Cesarza z adresem Sejmu.

— Według wczorajszych autentycznych wiadomości, Jellaczyc zblizył się do Raab pod Preszburg, i wezwal władze miejscowe, aby rozkazaw jego słuchali i most na Dunaju przywołali. Mieszkańcy oparli się temu i udali się do tutejszego Sejmu o pomoc. Sejm wysłał do Banusa Deputowanego Prato, z uwiadomieniem, że Cesarz polecił Sejmowi utworzyć nowe Ministerstwo, które ma załatwić sprawy całej monarchii, i że przeto aż do tej pory powinien się zachować spokojnie. Dziś dowiadujemy się, że Jellaczyc przeprawił się pod Bruck, przez rz. Leitha, i zbliża się do Wiednia. Komitet bezpieczeństwa, wybrany z pośród Sejmu, naradza się nad środkami, jak zastąpić mieszkańców prowincyi od rabunku Kroatów. Kossuth seiga podobno Jellaczycą z 10,000 Węgrów.

— Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu, Referent Komitetu bezpieczeństwa, Szuzel'a, potwierdził, że wojsko Banusa wkroczyło do Bruck i pod Trautmausdorf ma ołóz zalozyć, i że wojsko Madziarskie, w liczbie 70,000 st. i pod Wieselburgiem. W skutek tych wiadomości urządzono linie wędetów z Wiednia aż w okolice Bruck, a Prabia Aueisberg, stojący z wojskiem za miastem, proszony został, aby wojsko do kaszar cofnął. P. Scherzer złożył dowództwo gwardyi narodowej, które objął Kapian Braun. Do Cesarza wysłano sztafetę z prosbą, aby do Jellaczycą wydał rozkaz odwrotu z wojskiem do Kroacyi. Dowództwo gwardyi narodowej otrzymało rozkaz postawienia Wiednia w stanie obronnym.

— Z Gratz przybył tu oddział ochotników i oddał się pod rozporządzenie Sejmu. Ochotnicy ci zapewniają, iż w razie potrzeby, wszyscy mieszkańcy Gracu pośpieszą na pomoc Wiedniowi.

Godzina 3 wieczorem

Wysłany do Banusa z polecenia Sejmu, Deputowany Prato, powrócił na posiedzenie wieczorne, i doniósł, że Banus przyjął go bardzo uprzejmie, i oświadczył, że nie ma innego zamiaru, jak tylko, pierać dobro całej monarchii; że nie innego nie uczyni, i że sądził, iż d pełnia swego ob wiązku, przyprowadzając Cesarzowi jego wojsko. W dalsze rozprawy nie wdawał się wcale. Wojska jego są nieregularne, różnobarwne od anie, mundury bardzo złe, nawet oficerowie nudnie wyglądają; ale całe to wojsko ma tak spokojną postawę, że wcale nieprzyjacielskich nie okazuje zamiarów. Na wiadomość, że Jellaczyc się zbliża i już oddalony jest tylko o godzinę drogi od Wiednia, bija alarm po wszystkich ulicach miasta.

Dnia 10 Października

Od wczoraj przybrała stolica nasza charakter obleżonego miasta. Wszystkie ważniejsze punkta zostały osadzone przez gwardyę narodową i legie Akademicką.

— Wczoraj nad wieczorem otrzymał Sejm wiadomość, że Jellaczyc rozbił swój obóz w Schwadur, o kilka godzin drogi od Wiednia. Wysłano do niego powtórnie Deputowanego Prato, który przywiózł wiadomość, że Jellaczyc hędzie oczekiwał na rozkazy Cesarza i do nich się zastosuje. Dzisiejsza odezwa Sejmu ogłasza dla uspokojenia

двинулся прокламація сейма, для успокоенія жителей, объявляла, что Иеллашич привелъ съ собою едва 2 000 чел. изнуренныхъ и разстроенныхъ; объявление же городского совета уменьшаетъ это число до 1000 чел. Однако это невѣроятно, ибо одержанныя Венгерцами побѣды не столь значительны, чтобы вся кرواتская армія была ими уничтожена. Говорятъ, правда, что Венгерцы взяли 7000 чел. въ пленъ, но допустивши даже и это, все таи армія Иеллашича должна состоять по крайней мѣрѣ изъ 20,000 чел. Депутатъ Прато видѣлъ вѣрно только часть лагеря и можно догадываться, что Иеллашичъ скорѣе скрываетъ действительную свою силу, чѣмъ выказываетъ свое безсиліе. Впрочемъ здѣсь предприняты всѣ мѣры предосторожности, и въ случаѣ необходимости успѣшно отразить нападеніе. Предписано поголовное ополченіе. Генералъ Ауерспергъ все еще стоитъ за городомъ въ непріятельской позиціи, и если онъ не удаетъ боритъ сегодняшнему требованію сейма, т. е. не оставитъ этой позиціи, то въ эту ночь можетъ произойти кровопролитная схватка между войсками съ одной, и національною гвардіею и легіонами съ другой стороны. Тѣснота жителей неизлечима; вообще опасаются, чтобы Иеллашичъ соединившись съ Ауерспергомъ, не предпринялъ бомбардировки. Сеймъ и городской советъ стараются успокоить въ этомъ отношеніи умы во все напрасно. Возвращенія Горбастья отъ Императора ожидаютъ здѣсь съ большимъ нетерпѣніемъ.

— Распространяется слухъ, что національная гвардія хочетъ произвести нападеніе на войска, расположенныя при Белведерѣ и Шварценбергскихъ садахъ. Надеемся, что это печальное событіе не послѣдуетъ.

6 часовъ вечера.

Сію минуту въ городѣ быють тревогу, въ слѣдствіе изъ вѣстй, что Иеллашичъ вступилъ въ Фишаману. Волонтеры собираются на площади св. Стефана; кавалерійскія ворота уже заперты. — Къ Ауерспергу сеймъ отправилъ комиссара, чтобы онъ оставилъ своей постъ и отвелъ войска въ казармы. Къ Иеллашичу отправлена нота сейма, чтобы онъ оставилъ австрійскую землю и чтобы Вѣна не была зрѣлищемъ кرواتско венгерской войны. На сѣверной желѣзной дорогѣ захватили три повозки съ боевыми снарядами, которые Виндизгрецъ посылалъ Ауерспергу, и которые чѣмъ отвезли въ арсеналъ. Въ сію именно минуту вступило сюда 1,500 стирійскихъ волонтеровъ. Повсюду ставятъ пушки на всѣхъ значительнейшихъ площадяхъ, для безопасности города, и сверхъ сего по 2 пушки при всѣхъ городскихъ воротахъ, которыя заперты. Городъ освѣщаютъ для безопасности. Все, что можетъ, бѣжитъ изъ Вѣны.

11 Октября.

Со времени бомбардированія Наполеономъ Вѣны въ 1809 году, не было здѣсь столь безпokoйной ночи какъ сегодняшняя. Всѣ улицы наполнены вооруженными. Сеймъ, городской советъ и всѣхъ наименованій комитеты объявили свои засѣданія безостановочными. Общезначимое обращено преимущественно на два пункта: на лагерь графа Ауерсперга за городомъ, который получаетъ значительныя подкрѣпленія, и на приближеніе войскъ Иеллашича. Первый отказалъ вчера на приглашеніе сейма, чтобы войска были отведены въ казармы, при чемъ повторилъ прежнее увѣреніе, что онъ не имѣетъ никакихъ непріязненныхъ преднамѣреній, и объявилъ, что съ арміею Иеллашича не имѣетъ сношеній. Число войскъ, состоящихъ подъ его начальствомъ, простирается до 20,000 чел. Иеллашичъ съ своей стороны отвѣчалъ письменно на ноту сейма, что основаніемъ его поведенія есть двойной долгъ его — какъ слуги государства и какъ воина. Какъ слуга государства онъ долженъ действовать противъ анархіи; какъ воинъ, гдѣ услышитъ громъ пушекъ, туда долженъ и идти. Цѣль его состоитъ въ томъ, чтобы, поддѣржать въ государствѣ права равенства между народами. Ложно, будто бы онъ бѣжитъ отъ Венгерцевъ; на австрійской землѣ онъ знаетъ лишь Императорскія войска, и потому, въ случаѣ разсѣянаго нападенія, будетъ отражать силою силу. — Эти отвѣты не удовлетворили сейма. Сегодня по утру снова отправили депутатовъ къ генералу Ауерспергу и Иеллашичу. Послѣдняго пригласили, чтобы онъ, или рѣшительно объявилъ: что ретирующій изъ Вѣны вступилъ въ предѣлы Австрійскіе, и немедленно отступитъ чрезъ Стирію, или же долженъ приготовиться къ тому, что

людности, же Иеллашичъ привелъ съ собою заедва 2000 збузненнаго и дезорганизованнаго żołnierza; ogłoszenie zaś Rady miejskiej zn. niejsza nawet tę liczbę do 1000. Nie zdaje się to atoli być do prawdy podobnem, gdyż odniesione przez Węgrów zwycięstwa nie były tak wielkie, aby całą armię Krocacką rozbić miały. Mówią wprawdzie o 7000 jeńców, których Węgrzy jakoby zabrali, ale przypuściwszy i to, zawsze jedn. k armia Jellaczycy przynajmniej 20,000 ludzi liczyć powinna. Deputowany Prato widział zapewne tylko część obozu, i raczej domyślać się można, że Jellaczycy ukrywa rzeczywistą swoją siłę, niż żeby miał słabość swoje oślaniać. Z resztą mają się tu bardzo na ostrożności i w razie potrzeby będą umieli napad odeprzeć. Pospolite ruszenie zostało nakazane. Jenerał Auersperg stoi jeszcze ciągle w nieprzyjacielskiej za miastem pozycyi, i jeżeli nie uczyni zadosyć dzisiejszemu wezwaniu Sejmu, a by stanowisko to porzucił, może tój noc przyjsi do krwawego spotkania się pomiędzy wojskiem z jedn. a gwardyą narodową i legią z drugiej strony. Trwoga mieszkańców jest trudna do opisania; powszechnie obawiają się, aby Jellaczycy po połączeniu się z Auerspergiem, nie przedsięwziął bombardowania. Sejm i Rada miejska starają się uspokoić w tym względzie umysły, ale to wszystko nie nic pomaga. Powrót Hornbostla od Cesarza oczekiwany tu jest z wielką niecierpliwością.

— Rozchodzi się właśnie wiadomość, że gwardya narodowa chce uderzyć na wojska, stojące pod Belwederem i ogrodami Schwarzenberga. Mamy nadzieję, że ten smutny wypadek nie nastąpi.

Godzina 6 wieczorem.

W tój chwili właśnie trąbią w mieście na alarm; w skutek wiadomości, że Jellaczycy wkroczył do Fischament. Ochotnicy zbierają się na placu św. Stefana; brama Karyntaska jest zamknięta. — Do Auersperga posłał znowu Sejm Kommissarza, aby wojska do k-szar wprowadził i stanowisko swoje opuścił. Do Jellaczycy posłano ultimatum Sejmu, aby się z ziemi Austriackiej cofnął, i aby Wiedeń nie był widownią Węgiersko-Krocackiej wojny. Na północnej kolei żelaznej przytrzymano trzy wozy amunicyi. Windischgrätz posyłał ją Auerspergowi; odwieziono ją do arsenalu. W tój chwili właśnie weszło tu 1,500 ochotników Styryjskich. Wszędzie zataczają armaty na wszystkie większe place dla bezpieczeństwa miasta, a prócz tego po 2 armaty do każdej bramy, które są zamknięte. Miasto oświecają dla bezpieczeństwa. Wszystko co może ucieka z Wiednia.

Dzień 11 października.

Od czasu bombardowania Wiednia przez Napoleona w roku 1809, nie było tu tak niespokojnej nocy jak dzisiejsza. Wszystkie ulice pełne uzbrojonych. Sejm, Rada Miejska i Komitety wszelkiego rodzaju ogłosily swe posiedzenia za nieustające. Uwaga powszechna zwrócona jest mianowicie na dwa punkta: na obóz Hr. Auersperga za miastem, który znacznie ścięga posiłki, i na zbliżanie się wojsk Jellaczycy. Pierwszy odmówił wczoraj wezwaniu Sejmu, aby wojsko cofnął do koszar; przyczem powtórzył dawne zapewnienie, że nie ma żadnych nieprzyjaznych zamiarów, oraz oświadczył, że z armią Jellaczycy nie zostaje w żadnych stosunkach. Liczba wojska pod jego dowództwem wynosić ma do 20,000 ludzi. Jellaczycy ze swojej strony, odpowiedział na piśmie na ultimatum Sejmu, iż zasadą jego postępowania jest podwojna jego powinność: jako slugi kraju i jako żołnierza. Jako sluga kraju powinien działać wszędzie przeciw anarchii; jako żołnierzy, gdzie usłyszy huk dział, tam idzie. Celem jego jest utrzymanie całości monarchii na zasadzie równości między narodami. Fałsz jest, iż ucieka od Węgrów; na ziemi Austriackiej zna tylko wojska Cesarские, i przeto, w razie chyba napaści, siłę siłą odpierać będzie. Odpowiedzi te nie zadowolily Sejmu. Dziś rano wysłano znowu deputowanych do Jen. Auersperga i do Jellaczycy. Ostatni wezwany jest, ażeby, albo oświadczył stanowczo: że tylko uchodząc przed Węgrami wkroczył w granice Austriackie i cofnie się natychmiast przez Styryę; albo też ma się przygotować do tego, iż będzie uważany za nieprzyjaciela. Od odpowiedzi jego zależeć będzie, czy Sejm dozwoli Węgram przekroczyć także granice Austrii. Tymczasem głoszą po mieście, że już to przekroczenie nastąpiło pod Wieselburgiem, i że w Peszcie uzbrajają pewną liczbę paro-

что его будут почитать неприятелемъ. Отъ отвѣта его будетъ зависѣть, дозволить ли сеймъ Венгерцамъ перейти также австрійскіе границы. Между тѣмъ по городу носится слухъ, что переходъ сей уже послѣдовалъ при Визельбургѣ, и что въ Пестѣ вооружаютъ въ некоторое число парашютовъ, на которыхъ имѣютъ прислать сюда по крѣпденію. — Сеймъ съ своей стороны предписалъ поголовное ополченіе жителей, для защиты города.

— О путешествіи Императора новѣйшія донесенія сообщаютъ, что Его Величество вчерашняго числа (10), въ полдень, прибылъ изъ Зигхарджирхена въ Кремс, по ту сторону Дуная. Четыре, или пять тысячъ войска, съ 8 орудіями, образуютъ путевой конвой. Въ свитѣ Императора замѣтили нѣсколькихъ богемскихъ депутатовъ. Говорятъ, что Императоръ отправляется въ Прагу. — Известно, что Богемскіе депутаты уже третьяго дня оставили Вѣну, а между прочими и президентъ сейма, Г. Штробахъ.

Прага, 10 Октября.

Здѣшній союзъ подъ наименованіемъ „*Słowanska Liga*“, обнародовалъ слѣдующее объявленіе: „Въ Вѣнѣ произошли событія, обезпечивающіе все умы. Для поддержанія мира и правъ общаго сейма, необходимы немедленныя и энергичныя мѣры. Если бы меньшинство сейма перешло за предѣлы своихъ обязанностей и присвоило себѣ корысто правленія къ ущербу свободности, равенства правъ націй и Императорской фамиліи; въ такомъ случаѣ словянская Лига, протестуетъ напередъ противъ такихъ насильныхъ и самовольныхъ мѣръ меньшинства сейма, и рѣшительно объявляетъ себя въ пользу поддержанія государства, равенства правъ всѣхъ племенъ и земель, а также всѣхъ тѣхъ сеймовыхъ постановленій, которыя опредѣлены были сеймомъ прежде при цѣломъ составѣ.“ — Въ одно время съ обнародованіемъ сего объявленія, прибыліе сюда изъ Вѣны Богемскіе депутаты, въ числѣ 20 чел., а въ вѣчельяхъ Палицкій, издали отъ себя воззваніе ко всѣмъ, раздѣляющимъ ихъ мысль, депутатамъ на Вѣскомъ сеймѣ, безъ различія земель и народности, чтобы на 20 Октября собрались въ Брюннъ, въ Моравіи, для совместнаго совѣщанія относительно мѣръ, какія должно предпринять съ цѣлію обезпеченія существованія, а также парламентской свободности совѣщаній общаго законодательнаго сейма; а равно относительно интересовъ общей австрійской Имперіи.

Бреславль, 13 Октября.

Снова въ продолженіе всего вчерашняго дня не получали мы здѣсь ни одной почты изъ Вѣны, и ни одинъ поѣздъ по желѣзной дорогѣ не прибылъ ни утромъ, ни вечеромъ. Такимъ образомъ мы не имѣемъ отсюда никакихъ достоверныхъ извѣстій насчетъ тамошнихъ событій; носящаяся же молва, за истину которой мы не ручаемся, сообщаетъ, что будто бы генералъ Ауерспергъ, вмѣстѣ съ Беллашичемъ и генераломъ Виндшпигелемъ, бомбардируетъ Вѣну, которая защищается. Соединенныя ихъ силы составляютъ 40,000 чел. войска и 80 орудій. Городъ во многихъ мѣстахъ охваченъ уже будто бы пламенемъ.

Салиція. Деибергъ, 5 Октября.

Въ Бреславльскій газетѣ напечатано: „Венгерскій полкъ хочетъ непременно возвратиться въ Венгрію. Рядовые и унтеръ-офицеры до того проникнуты этимъ желаніемъ, что военныя власти должны имѣть строжайшій присмотръ за ними. Не смотря на то, бѣгство ихъ все болѣе и болѣе усиливается. Говорятъ, что солдаты получили письма отъ своихъ родителей, которые приглашаютъ ихъ возвратиться на родину.“

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 6 Октября.

На сегодняшнемъ засѣданіи національнаго собранія, Г. Френо кончилъ свою рѣчь, прерванную вчера, и рѣшительно объявилъ себя въ пользу избранія президента всѣми гражданами. Правая сторона приняла эту рѣчь съ одобреніемъ; лѣвая шумѣла и свистала. Г. Греви требовалъ, чтобы собраніе избрало президента, чтобы этотъ президентъ составлялъ себѣ министерство, подлежалъ ответственности и могъ отрѣшать своихъ министровъ. По мнѣнію оратора, противоположная система неминуемо поведетъ къ меж-

статковъ, на которыхъ ту mają przysłać posiłki. Sejm ze swojej strony nakazał ogólne uzbrojenie mieszkańców, w celu obrony miasta.

— О podróży Cesarza najnowsze wiadomości donoszą, iż dnia wczorajszego (10) o południu przybył z Sieghardkirchen do Krems, na tamtym brzegu Dunaju. Cztery, do pięciu tysięcy wojska, z 8 działami, tworzyły eskortę podróży. W orszaku Monarchy widziano kilku deputowanych Czeskich. Mówią, że się Cesarz udaje do Pragi. Wiadomo, że Deputowani Czescy opuścili już onegdaj Wiedeń, a między innymi i Prezes Sejmu, P. Strobach.

Praga, 10 października.

Tutejsze stowarzyszenie, pod nazwą „*Słowanska Liga*“, wydała następujące ogłoszenie. „W Wiedniu wybuchnęły wypadki, które zatruwają wszystkie umysły. Dla utrzymania pokoju i praw ogólnego Sejmu, potrzeba przedkich i energicznych środków. Jesliby mniejsze Sejmu przestąpiła granice swych obowiązków, i przywłaszczyła sobie ster rządu, ze szkoda swobod, równości praw narodów i rodziny Cesarzowskiej; w takim razie Słowiańska Liga, protestuje z góry przeciw takowym gwałtownym i samowolnym krokom mniejszości Sejmu, i oświadcza się stanowczo za utrzymaniem monarchii, równości praw wszystkich plemion i krajów, oraz wszystkich tych postanowień Sejmu, które poprzednio w całym swym składzie uchwalił.“ — Razem z tē ogłoszeniem, przybyli tu z Wiednia deputowani Czescy, w liczbie 20, a na ich czele Palacky, wydali ze swojej strony odezwę do wszystkich równo z nimi myślących Deputowanych na Sejmie Wiedeńskim, bez różnicy kraju i narodowości, aby na dzień 20 października zgromadzili się do Bruun, w Morawii, dla naradzenia się wspólnie nad środkami, jakie należy przedsięwziąć w celu zabezpieczenia istnienia, oraz parlamentarnej swobody obrad ogólnego ustawodawczego Sejmu; jako też w interesie ogólnej Monarchii Austriackiej.“

Wrocław, 13 października.

Znowu przez cały dzień wczorajszy nie otrzymaliśmy tu żadnej poczty z Wiednia, i żaden pociąg na kolei żelaznej ani rano, ani w wieczór nie przybył. Nie mamy więc żadnej pewnej o tamiecznych wypadkach wiadomości; obiegająca zaś pogłoska, za której prawdę nie ręczymy, donosi, iż jakoby Jen. Auersperg, w połączeniu z Jellaczem i Jeneralem Windischgrätz, bombardują Wiedeń, który się broni. Połączona ich siła ma wynosić 40,000 wojska i 80 armat. Miasto w wielu miejscach stoi już jakoby w płomieniach.

GALICJA. Lwów, 5 października.

W Wrocławskiej gazecie czytamy: „Półk Węgierski chce koniecznie do Węgier powrócić. Prości żołnierze i podoficerowie są tak mocno tą myślą przejęci, że władze wojskowe najściślejsze dawać muszą baczenie. Pomimo to liczne zachodzi zbiegostwo. Słychać, że żołnierze otrzymali listy od swych rodziców, którzy ich wzywają do powrotu.“

FRANCJA.

Paryż, 6 października.

Na dzisiejszym posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, P. Fresnaud konczył swą mowę, przerwana wczoraj, i stanowczo oświadczył się za obieraniem Prezydenta przez wszystkich obywateli. Prawa Strona przyjęła mowę jego z oklaskami, Lewa zaś ją wygwizdała. P. Grévy żądał, aby Zgromadzenie wybierało Prezydenta, aby ten Prezydent tworzył sobie gabinet, podlegał odpowiedzialności i mógł usuwać swoich Ministrów. Podług zdania mowy, przeciwny systemat koniecznie doprowadzi do domowej wojny, a równowaga między władzami państwa,

доусобной войнѣ, а равновѣсіе между государственными властями онъ называлъ мечтою прошлаго вѣка, выдумкою Англій. Жюль де-Ластейри, членъ клуба представителей улицы Пуатье, предложилъ для избранія президента двѣ степени выборовъ. Г. Ламартинъ произнесъ длинную рѣчь, въ которой доказывалъ необходимость избранія президента всеми гражданами, и старался развѣять опасенія собранія относительно претендентовъ. Г. Ламартинъ говорилъ около двухъ часовъ. Рѣчь его произвела большое впечатлѣніе. Дальнѣйшія пренія были отложены до слѣдующаго засѣданія.

— Въ сегодняшнемъ Мониторѣ проверяютъ два извѣстія развѣсившія вчера на биржѣ: будто Австрія отказалась отъ посредничества Франціи по дѣламъ Италіи; и будто министерство рѣшилось отложить выборы президента до времени утвержденія національнымъ собраніемъ коренныхъ законовъ. Обѣ сіи вѣсти не основательны; министры, тотчасъ по утвержденіи національнымъ собраніемъ правилъ о выборахъ президента, намерены войти съ представителемъ о скорѣйшемъ назначеніи дня выбора.

— Въ *Siccle* сообщаютъ, что инструкціи, препровожденныя адмиралу Бодену, предписываютъ ему, чтобы онъ сопротивлялся дальнѣйшимъ непріятельскимъ мѣрамъ между неаполитанцами и сицилійцами, не прибѣгая однако же для сего къ открытой силѣ. Англія будетъ дѣйствовать рѣшительнѣе, ибо адмиралъ Паркеръ, какъ утверждаютъ, получилъ отъ лорда Пальмерстона инструкціи въ другомъ духѣ. Такое различіе въ дѣйствіяхъ происходитъ не отъ разности, а отъ того, что Франція желаетъ, чтобы Сицилія осталась составною частью неаполитанскаго королевства, тогда какъ Великобританія хотѣла бы, чтобы она отдѣлилась отъ сей короны.

— Вице-адмиралъ Казі, бывший морскимъ министромъ во время существованія исполнительной коммиссіи, назначенъ морскимъ начальникомъ въ Тулонѣ.

— Лудвикъ Вонапартъ, избранный, какъ извѣстно, въ трехъ департаментахъ и въ Корсикѣ, привѣлъ выборы Парижа, какъ своего родимаго города; затѣмъ въ двухъ департаментахъ и въ Корсикѣ посѣдуютъ новые выборы.

— Г. Молѣ назначенъ членомъ коммиссіи иностранныхъ дѣлъ, состоящей подъ предводительствомъ г. на Друа де Люи.

— Получено извѣстіе, что Папа, на послѣдней тайной консисторіи, назначилъ священ. Сибурра въ парижскіе архіепископы. Такимъ образомъ опровергаются слухи о затрудненіяхъ, которыя будто бы встрѣтило въ Римѣ сіе назначеніе.

7 Октября.

На сегодняшнемъ засѣданіи народнаго собранія, продолжались пренія о выборахъ президента республики. Г. Греви предлагалъ, чтобы національное собраніе само избрало этого першаго сановника исполнительной власти, тайною баллотировкою; но предложеніе это отвергнуто 643 голосами, противъ 158. Тоже мнѣніе, только другими словами, выразилъ г-нъ Флоконъ, но и это было отвергнуто 602 голосами противъ 211. Дальнѣйшія пренія отложены снова до слѣдующаго засѣданія.

— Политическіе банкеты, породившіе во Франціи послѣднюю революцію, получаютъ не менѣе грозный видъ и въ отношеніи настоящаго порядка вещей. Мы сообщали о соблазнительномъ происшествіи, случившемся за нѣсколько предъ симъ дней въ національномъ собраніи по поводу Тулузскаго банкета и обличеній, потребованныхъ отъ министерства. Среди прошедшей въ палатѣ суматохи, депутаты, принадлежавшіе къ партіи Монтаньярской, отозвались слѣдующимъ образомъ: „Мы дали такіе банкеты повсюду.“ И въ самомъ дѣлѣ, провинціальныя газеты наполнены приглашеніями и программами такихъ банкетовъ. Въ Лиллѣ данъ будетъ банкетъ въ огромныхъ размѣрахъ; длинные столы, соединяющіеся у общаго центра; дозволять посѣтителю выслушивать рѣчи. Оппозиціонные агенты разосланы во многія мѣста, чтобы поощрять къ такимъ манифестациямъ.

8 Октября.

Не смотря на то, въ Воскресенье не произошло никакого публичнаго засѣданія нац. собранія, однако совѣщательныя зады наполнены членами. Вчерашнее утвержденіе проекта Г. Флокана, считающаго рѣшительнымъ пораженіемъ партіи *National*, который хотѣлъ избрать генерала Кавеньяка президентомъ, а Марра-

jest, зданіемъ его, марzeniem tylko zeszłego wieku, wymysłem Anglii. P. Jules de Lasteyrie, członek klubu Reprezentantów z ulicy Poitiers, proponował dla obioru Prezydenta dwa stopnie wyborów. P. Lamartine miał długą mowę, w której usiłował dowieść konieczności obierania Prezydenta przez ogół ludu i starał się usunąć obawy Zgromadzenia względem Pretendentów. P. Lamartine mówił około dwóch godzin; mowa jego sprawiła wielkie wrażenie. Dalsze rozprawy w tym przedmiocie odłożono do przyszłego posiedzenia.

— *Monitor* zbija dzisiaj dwie pogłoski, któr wcz raj krazyły na giełdzie, to jest: że Austria odrzucił post edniętwo Francji w sprawie Włoskiej, i że gabinet post nowi odroczyć wybór Prezydenta aż do uchwalenia przez Zgromadzenie Narodowe praw organicznych. Pierwsza i druga jest bezzasadna; Ministrowie bowiem mają zamiar, zaraz po uchwaleniu przez Reprezentantów zasad wyboru Prezydenta, wniesić projekt, aby dzień, w którym tenże ma się odbyć, był jak najspieszniej wyznaczony.

— Według *Siccle*, instrukcyje przesłane Admirałowi Baudin, nakazują mu, iżby się opierał dalszymi krokami nieprzyjacielskim między Neapolitańczykami i Sycylijszycami, wszakże nie używając ku temu otwartej sily. Anglia ma działać hardziej stanowczo, i Admirał Parker, jak twierdzą, odebrał od Lorda Palmerstona instrukcyje w tem brzmieniu. Ten odecień, (bowiem nie jest to rozróznienie), pochodzi ztąd, że Francya życzy aby Sycylia pozostała częścią składową królestwa Neapolitańskiego, kiedy przeciwie Wielka Brytania nie bez przyjemności widziałaby ją derwaną od tej korony.

— Wice-Admirał Casy, były Minister morski zarządów Kommissji Wykonawczej, mianowany został dowódcą marynarki w Tulonie.

— Ludwik Bonaparte, wybrany, jak wiadomo, w trzech departamentach i w Korsyce, przyjął wybur z Paryża, jako swego rodzinnego miasta; zatem w dwóch departamentach i w Korsyce nastąpią nowe wybory.

— P. Molé wybrany został członkiem Kommissji do spraw zaprzągniętych, w której przewodniczy P. Drouyn de Lhuys.

— Odebrano wiadomość, że Papież na ostatnim Konsystorzu tajnym, mianował X. Sibour Arcybiskupem Paryżkim. Tym sposobem upadają pogłoski o trudnościach, któreto mianowanie spotkało jakoby w Rzymie.

Dnia 7 października.

I dzisiejsze obrady Zgromadzenia Narodowego toczyły się o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej. Wniosek P. Grévy, aby Zgromadzenie Narodowe wybierało samo tego pierwszego urzędnika Władzy Wykonawczej, i to przez tajemnicze głosowanie, po żywych sporach, odrzucony został większością 643 głosów przeciw 158. Tenże sam wniosek, lubo w innych ułożone wyrazach, podał raz jeszcze P. Flocon, lecz i ten 602 głosami przeciw 211 odrzucili Reprezentanci. Dalsze rozprawy odłożono znów do następnego posiedzenia.

— Uczty polityczne, które sprowadziły we Francji ostatnią rewolucyę, przybierają znów niemniej groźną postać i dla obecnego porządku rzeczy. Donieśliśmy o gorszącej scenie, jaka zaszła przed kilku dniami na Zgromadzeniu Narodowym z powodu uczty w Tuluzie i objaśnień, do jakich było powołane ministerstwo. Wśród tumultu, jaki powstał w Izbie, deputowani należący do stronnictwa *Góry*, dali słyszeć następcie słowa: „Damy takie uczty wszędzie.“ I w rzeczy samej, dzienniki po prowincjach pełne są wezwań i programatów takich bankietów. W Lille ma być dany w kolosalnych wymiarach; długie stoły, zbiegające się u wspólnego środka, pozwolą licznym gościom zarówno dobrze słyszeć mowy, jakie z tego środka wychodzić będą. Ajenci oppozycji rozosłani są po wielu miejscowościach dla urządzenia podobnych że manifestacyj.

Dnia 8 października.

Lubo dziś, jako w Niedzielę, nie odbywa się żadne publiczne posiedzenie Zgromadzenia Narodowego, sale konferencyonalne są jednak przepelnione. Wczorajsze odrzucenie wniosku P. Flocon, uważane jest za stanowczą klęskę dla stronnictwa *National*, którego planem było, wybór Cavaignaca na Prezydenta, a Marrasta na Wi-

ста вице-президентомъ. Находятся еще, правда, 18 проектовъ съ тремя новыми системами объ избраніи президента, но все онѣ по силѣ вынесказаннаго отъверженія считаются павшими. Завтра національное собрание приступитъ къ балотированію по сему предмету. Все министра подали вчера свои голоса въ пользу проекта Г. Флокоса. Изъ предложенныхъ національному собранію проектовъ, оказывается слѣдующія три системы: 1) Национальное собрание назначаетъ президента министровъ на неопредѣленное время, который во всякое время можетъ быть удаленъ. 2) Национальное собрание назначаетъ президента республики на опредѣленное время (2, 3 или 4 года). 3) Нація назначаетъ президента на 4 года. — Первые два системы суть именно тѣ, которыя по причию вчерашней балотировки считаются павшими.

— Сардинскій посланникъ въ Парижѣ, Г. Бришоль Саль, отозванъ, потому что въ Туринѣ находится отъ Франціи только повѣренный въ дѣлахъ, а потому и Сардинія должна имѣть въ Парижѣ дипломата въ томъ же званіи. На эту должность назначенъ Г. Ричи.

— Вчера прибыли въ Парижъ посланные изъ Монако, чтобы просить помощи Франціи противъ занятія и присоединенія къ Сардиніи городовъ Мантонъ и Рокебрюнъ.

А н г л и я.

Лондонъ, 2 Октября.

Королева отправилась съ своимъ супругомъ изъ Бельморела 28 Сентября, съ тѣмъ чтобы изъ Абердина пуститься въ море, но по случаю непогоды вынуждена была перемѣнить свое намѣреніе и ѣхать сухимъ путемъ, чрезъ Пертъ, по желѣзной дорогѣ до Крева, а вчера утромъ прибыла въ Букингамскій дворецъ, откуда отправилась въ Осборнъ, на островъ Вайтъ, гдѣ дворъ пробудетъ нѣкоторое время.

— Королева Бельгійская прибыла вчера въ Клермонтъ.

— По поводу выбора Лудвика Бонапарте во французское національное собрание, въ *Times* пишутъ: „Выборъ президента республики можетъ, по видимому, произвести переломъ оной. Кто будетъ Вашингтономъ Франціи? Что касается до насъ, то мы уже сегодня бьемся объ закладъ, что имъ не будетъ Наполеонъ. Парижане избрали нынѣ социалиста, банкира и нуль (*a nullity*), а можетъ ли нуль быть возведенъ въ первѣйшую государственную должность. Для сего предстоитъ одно препятствіе, именно, какъ скоро Лудовикъ Наполеонъ станетъ дѣйствовать на театрѣ государственныхъ дѣлъ, онъ потеряется, ибо сколько разъ донныя вначиналь играть какую либо роль, онъ всегда дѣлался смѣшнымъ. И потому мы ни сколько не разделяемъ опасенія многихъ французскихъ газетъ.

Впрочемъ, хотя мы недопускаемъ, чтобы обилие претензій втораго изданія шиллы и стѣраго скрутка, однако полагаемъ, что послѣдніе парижскіе выборы не удовлетворительны для приверженцевъ мира. Июньскіе инсургенты составляютъ могущественную партію, и генералу Кавенляку предстоитъ еще много сдѣлать, прежде чѣмъ совершенно обеспечить для Франціи спокойствіе.

— Лордъ Джонъ Расселъ возвратился изъ Шотландіи, и живеть теперь у лорда Мпто. Первый министр и лордъ Пальмерстонъ прибудутъ въ Лондонъ не позже 20 с. м., съ тѣмъ, чтобы представить тайному совѣту проектъ о продолженіи отсрочки застѣданій парламента, который, во всякомъ случаѣ не откроетъ застѣданій въ семь году, если не встрѣтятся обстоятельства особенной важности.

— Третьяго дня, уголовный судъ приговорилъ предводителей Хартистовъ: Доулинга, Ласи, Фойя и Коффея, къ пожизненной ссылки.

— Изъ Дублина пишутъ отъ 20 Сентября о прибытіи туда лорда Лансдоуна. Арестованіе въ Ватерфордѣ какого-то Киллила, издателя одной изъ тамошнихъ газетъ, обвиняемаго въ измѣнѣ краю, обратило на себя всеобщее вниманіе. Изъ Клонмела уведомляютъ, что процессъ О'Бріена начался 28 с. м., но приговоръ еще не извѣстенъ.

— Въ Гуалѣ были три холерные случая на стоящемъ тамъ Прусскомъ кораблѣ *Pallas*. Сообщеніе между кораблемъ и берегомъ прервано.

ce-Президента Рзeczypospolitej, przy wieść dosłutku przez Zgromadzenie Narodowe. Znajduje się jeszcze wprawdzie 18 wniosków, z trzema nowymi systematami wyboru Prezydenta, ale takowe wszystkie przez cwo głosowanie uważane są za upadłe. Jutro Zgromadzenie Narodowe przystąpi do głosowania w tej mierze. Wszyscy Ministrowie głosowali wczoraj za wnioskiem P. Flocon. Z przedłożonych Zgromadzeniu Narodowemu wniosków (kazuja się 3 następujące systemata: 1) Zgromadzenie Narodowe mianuje Prezesa Ministrów, na nieoznaczony czas, i dowolnie usunąć się mającego. 2) Zgromadzenie Narodowe mianuje Prezydenta Rzeczypospolitej na czas oznaczony (2, 3 albo 4 lata). 3) Lud mianuje Prezydenta na 4 lata. Pierwsze dwa systemata są właśnie te, które przez wczorajsze głosowanie za upadłe są uważane.

— Sardynski Posel w Paryżu, P. Brignoles-Sales, został odwołany, z powodu, że Francya ma w Turynie tylko sprawującego interessa, zatem i Sardynia tego tylko stopnia dyplomata w Paryżu utrzymywać powinna. Na tę posadę przeznaczony został P. Ricci.

— Wczoraj przybyli delegaci z Monaco do Paryża, w celu błagania pomocy Francyi, przeciw zajęciu i wezieniu do Sardynii miast Menton i Roquebrune.

А н г л и я.

Лондонъ, 3 października.

Крѣлова Жѣя Моść, wyjechałszy z małżonkiem swoim dnia 28 września z Balmoral, aby odpłynąć z Aberdeen, zmuszoną była, z powodu niepogody, zaniechać tego zamiaru, i podróż napowrótъ przedsięwziąć lądem. Udała się przeto przez Perth, koleją żelazną, do Crewe, skąd wczoraj, przed południem, przybyła do pałacu Buckingham. Dziś J. K. M. odjechała do Osborne-house na wyspę Wight, gdzie dwór przez czas dłuższy zabawi.

— Królowa Belgijska przybyła wczoraj do Claremont.

— Z powodu wyboru Лудвика Бонапарте на członка Zgromadzenia Narodowego we Francyi, *Times* pisze: „Wybórъ Prezydenta Rзeczypospolitej zdaje się zapowiadać dla niej ważne przesilenie. Kto będzie Washingtonem Francyi? Co do nas, od dziś już idziem o zakład, że nim nie będzie Лудвикъ Napoleon. Paryżanie wybrali w nim socyalistę, bankiera i nicosъ, (*a nullity*), i taż to właśnie nicosъ miałaby być wyniesiona na najwyzsze w kraju stanowisko? Nieszczęściem jedna zachodzi ku temu przeszkoda, oto, że jak skoro Лудвикъ Napoleon wyjdzie na scenę spraw publicznych, będzie to człowiekъ zgubiony; albowiem, ilekroć dotąd grał jakakolwiek rolę, okrył się zawsze doskonałą śmiesznością. Nie podzielimy więc bynajmniej obawy wielu dziennikarzy francuzkich.

„Wszakże, jakkolwiek nie wierzymy w ziszczenie roszezeń drugiej edycyi stosowanego kapelusika i szarego surduta; mniemamy, że ostatnie wybory Paryżkie nie są zaspokajające dla stronników pokoju. Powstańcy Czerwcowi składają jeszcze potęgę w kraju, i Jenerał Cavaignac będzie miał wiele do zwalzenia, nim zupełnie spokojność Francyi zapewni.“

— Lord John Russel wrócił ze Szkocyi i bawi obecnie u Lorda Minto. Prérwszy Minister i Lord Palmerston zjadą do Londynu najpóźniej na 20-ty b. m., w celu przedstawienia Tajnej Radzie projektu dalszego odroczenia Parlamentu, który już w tym roku obrad swoich nie rozpocznie, jeżeli ważne jakie nie zajdą okoliczności.

— Onegdaj, sąd kryminalny skazał przewodzców charytystowskich Dowling, Lacy, Foy i Cuisley, na dożywotnią deportacyę.

— Donoszą z Dubliu pod dniem 29-m września, iż przybył tam Lord Lansdowne. Powszechną uwagę wzbudziło aresztowanie w Waterfoord niejakiego Killilea, wydawcy tamecznej kroniki, oskarżonego o zdradę kraju. Z Clonmel dowiadujemy się, iż właściwy proces S. O'Brіena rozpoczął się już w dniu 28-m b. m., dotychczas jednak wyrok wiadomy nie jest.

— W Hull wydarzyły się trzy wypadki cholery, na pokładzie stojącego tam okrętu Prusskiego *Pallas*. Natychmiast zerwano stosunki między okrętem i wybrzeżem.

ГЕРМАНИЯ.

Франкфуртъ на Майнѣ, 5 Октября.

Национальное собрание, по предложению министра юстиции, назначило комиссию из 15-ти членовъ, для представления заключения: подлежатъ-ли члены сего собрания: Блумъ и Гюнтеръ, суду, какъ ответственные редакторы сеймовой газеты: также слѣдуетъ-ли арестовать членовъ сего собрания: Зица, Шлефеля и Симона, за возбужденіе къ мятежу.

— Владѣтельная фамилія Гогенцоллернъ-Зигмарингенъ положила отдать свое герцогство въ распоряженіе центральной германской власти, которая предполагаетъ раздѣлить оное между Виртембергскимъ королевствомъ и Баденскимъ великимъ герцогствомъ. Герцогство Зигмарингенское заключаетъ 20 географическихъ квадратныхъ миль пространства и 38,000 жит. Слышно, что владѣтельная фамилія Гогенцоллернъ-Гехингенъ, владѣнія которой заключаютъ 5 квадр. географ. миль и 15,000 жит., послѣдуетъ сему примѣру.

Фрейбургъ, 2 Октября.

Струве, по снятіи съ него допроса въ Мюльгеймѣ 30 Сентября, преданъ, не военному, но гражданскому суду, потому что объявленіе края на военномъ положеніи послѣдовало позже, такъ что виновнаго нельзя было подвести подъ права оного, безъ нарушенія установленныхъ формальностей. Судная комиссия, принявъ такое постановленіе, составила протоколъ засѣданія и Струве, снова заключенный въ кандалы, привезенъ сюда вечеромъ. Въ собраніи предъ гауптвахтою народъ замѣтно было сильное недовѣданіе противъ преступника, однако же офицеры успѣли усмирить солдатъ и въ половинѣ 6-го, Струве отправленъ въ особомъ вагонѣ, по желѣзной дорогѣ, въ крѣпость Растадъ. Жена его осталась здѣсь въ городской тюрьмѣ.

— По представленію правительства Германіи, Баденскій кабинетъ отправляетъ трехъ судей въ Франкфуртъ, для произведенія слѣдствія по дѣлу о покушеніи противъ національнаго собрания, имѣвшемъ связь съ другими республиканскими дѣйствіями въ Германіи.

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 25 Сентября.

Въ *Gaceta* обнародовано сегодня увѣдомленіе, полученное председателемъ кабинета отъ министра Сарторіуса изъ Севилли, что 21 часа, въ 11 часовъ ночи, инфантиня Донна-Марія-Луиза-Фернанда, благополучно разрѣшилась отъ бремени принцессою. На другой день, въ три часа по-полудни, совершенно обрядъ крещенія и миропомазанія новорожденной, даны имена: Марія Изабелла, Франциска-д'Асизъ, Антонія, Луиза, Фернанда, Христина, Амалія, Филиппа, Аделаида, Жозефина, Елена, Эрикета, Каролина, Юста, Руфина, Гаспара, Мельхіора, Бальтазара, Матеа.

— Генераль-капитаномъ Мадрита, на мѣсто графа Мирасола, назначенъ Донъ-Эммануель Бретонъ.

— Кадикскій начальникъ, генераль Ордоñezъ, отрѣшенъ отъ должности, за прописаніе паспорта Г. Гонзалеса Браво въ Мадридъ, вмѣсто высылки его за границу.

— По случаю открытаго въ Галиціи заговора прогрессистовъ, арестованы многія лица; въ самомъ Мадридѣ взяты подъ стражу нѣсколько человекъ изъ высшаго сословія, въ томъ числѣ Г. Агвильяръ, сынъ посланника при Лиссабонскомъ дворѣ.

МОЛДАВІЯ.

Бухарестъ, 23 Сентября.

Уже три дня какъ 20,000 чел. турецкаго войска находится въ лагерь, расположенномъ въ 2 часахъ пути отсюда. Бухарестскій народъ ежедневно выходитъ на встрѣчу къ нимъ съ распущенными знаменами; 7,000 чел. поселятъ, съ нѣсколькими сотнями знаменъ, стоятъ лагеремъ за городомъ и также ежедневно выходятъ на встрѣчу войскамъ; но Турки не трогаютъ изъ своего лагеря, а мы между тѣмъ живемъ въ опасеніи, и дѣйствительно вичего добраго ожидать не можемъ, ибо наши аристократы, бѣжавшіе отсюда, проживаютъ въ турецкомъ лагерѣ.

НИЕМЦУ.

Frankfurt nad Menem, 5 października.

Zgromadzenie Narodowe, na wniosek Ministra Państwa sprawiedliwości, wyznaczyło Komisya, złożoną z 15-tu członków, w celu zdania sobie sprawy: czy Reprezentanci: Blum i Günther mają być oddani pod sąd, jako odpowiedzialni redaktorowie gazety, Sejmowej, tudzież, czy mają być uwięzieni członkowie Zgromadzenia: Zitz, Schlöffel i Simon, za podżeganie do buntu.

— Rodzina panująca Hohenzollern Sigmaringen postanowiła oddać swoje Xięstwo w rozrządzenie Władzy Centralnej Niemiec, i ta ostatnia zamierza rozdzielić je między Królestwem Wirtembergskiem i Wielkim Xięstwem Badeskiem. Xięstwo Sigmaringen ma 20 mil geograficznych kwadratowych powierzchni i liczy 38,000 mieszkańców. Słychać, że rodzina panująca Hohenzollern-Hechingen, której Państwo ma 5 mil geograficznych kwadratowych i 15,000 mieszkańców, pójdzie za tym przykładem.

Frejburg, 2 października.

Struve, po przesłuchaniu go, d. 30 września w Mulheim, odesłany został nie do sądu wojennego, lecz do sądów zwyczajnych, gdyż ogłoszenie prawa wojennego nastąpiło zbyt późno, iżby tegoż obwinionego można było, bez naruszenia form, pod to prawo podciągać. Komisya sądowa przyjąwszy taką uchwałę, sporządziła protokół posiedzenia, i Struve znowu w kajdany okuty, został tu wczoraj wieczorem przywieziony. Lud zebrany przed odwachem okazywał największe przeciwko niemu rozjątrzenie; wszakże udało się oficerom uśmierzyć żołnierzy, i o godz. wpół-do-szóstej odwieziono Struvego, osobnym pociągiem na kolei żelaznej, do twierdzy Rastatt. Żona jego pozostała tu, w więzieniu miejskim.

— Na wezwanie rządu Państwa Niemieckiego, ministerstwo Badeskie wysłało trzech sędziów do Frankfurtu, dla wyprowadzenia śledztwa o zamachu przeciwko Zgromadzeniu Narodowemu, będącym w związku z innymi poruszeniami republikańskimi w Niemczech.

HISZPANIA.

Madryt, 25 września.

Gaceta ogłosiła dzisiaj zawiadomienie, przesłane Prezesowi Ministrów przez Ministra Sartorius z Sevilli, iż 21-go o 11-ćj w nocy, Infancka Donna Maria-Luiza-Fernanda szczęśliwie powiła córkę. Nazajutrz o godzinie 3-ćj po południu odbył się chrzest i bierzowanie nowonarodzonej, której nadano imiona: Maria, Izabella, Franciszka de Asis, Antonia, Luisa, Fernanda, Christina, Amalia, Felipa, Adelaida, Józefa, Elena, Enriqueta, Karolina, Justa, Rufina, Gaspara, Melchora, Baltazara, Matea.

— Jeneralnym Kapitanem Madrytu mianowany został Don Emanuel Breton, w miejsce Hr. Mirasol.

— Naczelnik polityczny Kadyxu, Jeneral Ordoñez, złożony został z urzędu, za wizowanie paszportu P. Gonzales Bravo do Madrytu, zamiast wysłania go za granicę.

— Z powodu odkrytego w Galicyi zamachu powstania progressistów, uwięziono wiele osób, a w Madrycie aresztowano onegdaj kilku członków szlacheckich rodzin, a między temi i P. Aguilar, syna Posła przy dworze Lizbońskim.

MULTANY I WOLOSCZYŻNA.

Bukarest, 23 września.

Od trzech dni stoi 20,000 wojska Turckiego w obozie, ztąd o 2 godziny drogi oddalonym; od trzech dni lud Bukarestu wychodzi naprzeciw nim z rozwiniętymi chorągwiemi, a przynajmniej 7000 włościan, z kilkuset chorągwiemi, obozuje za miastem, i także codziennie wychodzą naprzeciwko wojska. Tymczasem Turci siedzi oboje w swoim obozie, a my żyjemy w najokropniejszej niepewności, i rzeczywiście niezego dobrego spodziewać się nie możemy, bo nasi najgorsi arystokraci, którzy ztąd byli uciekli, znajdują się w obozie Turckim. Wczoraj po południu, zniecierpliwiona ludność tutejsza, a szczególnie włościanie,

Вчера по полудню здѣшнее народонаселеніе, особенно же поселеніе, отправило въ турецкій лагерь депутацію, въ главѣ которой находился, почти побужденный силою къ тому, здѣшній Митрополитъ, съ просьбою къ Фуадъ-Эфендію, чтобы онъ вступилъ въ городъ, гдѣ, какъ намѣстникъ Султана, радужно будетъ принять; но депутація не была допущена и возвратилась сюда безъ всякаго успѣха.

— Коммиссаръ блистательной Порты въ княжествахъ, Фуадъ-Эфендію, отправилъ вчера, изъ лагеря подъ Синтесси, слѣдующій отзывъ къ Валахскому митрополиту: „Обращаясь къ вашему высокопреосвященству, яко къ благовѣстнику мира. Я прибылъ въ Бухарестъ, чтобы передать жителямъ Валахія волю ихъ законнаго государя; со мною пришли войска Султана, чтобы сохранить законный порядокъ. Тѣ, которые покорятся волѣ своего Государя, и вѣрятся его правосудію, не должны ничего опасаться; но обуяемые страстями мятежники, замышляющие словомъ или дѣломъ поколебать общественное спокойствіе, да вострепещутъ и да убоятся справедливой кары. Съ нынѣшняго дня, Бухарестъ поступаетъ подъ попеченіе султанскихъ войскъ, которыя охраняютъ городъ этотъ отъ возмутителей общественнаго порядка. Когда Ваше Преосвященство получите этотъ отзывъ, войска стоящія при вѣздахъ, будутъ уже въ готовности подать помощь жителямъ, занимающимъ караулы. Отнынѣ на начальникъ полиціи и на лицахъ, которымъ поручено наблюденіе за сохраненіемъ публичнаго порядка, лежитъ тяжкая отвѣтственность, если спокойствіе въ городѣ будетъ нарушено. Полиція должна заботливо охранять жилища представителей иностранныхъ державъ и собственность чужеземцевъ. Исполняю долгъ человеколюбія, подавая вамъ этотъ благой совѣтъ, но и Вы, какъ поборникъ вѣры, должны въ точности согласоваться съ нимъ, стараясь, чтобы вѣренное пастырскому попеченію вашему стадо, вышло изъ пласу напоминовенія, и тщательно направляя заблудшія овцы на путь истинный. Прошу васъ обнародовать этотъ отзывъ жителямъ города.“ Митрополитъ вручилъ сіе письмо намѣстничеству, которое положило отвѣтить Фуадъ-Эфендію, что въ Валахія существуетъ правительство признанное Портою, къ которому единственно слѣдуетъ обращаться.

— Число турецкихъ войскъ въ Синтесси, подъ командою Омера-Паши, простирается до 10,000 чел.

— Говорятъ, что изъ Гиургіева выступили Турецкія войска въ Краеу, чтобы вмѣстѣ съ прочими войсками, которыя изъ Виддина, переправившись чрезъ Дунай, расположились въ Калафатъ, занять Малую Валахію; тѣ же войска, которыя изъ Галача перешли въ Браилову, двинутся къ Бузео и Плоясъ.

— Бояры, которые надѣются, что при сихъ обстоятельствахъ получатъ власть Господаря, снова возвращаются въ Валахію, и находятся частью въ Бухарестѣ, частью же въ близи столицы.

27 Сентября.

Вчера произошли въ здѣшнемъ городѣ слѣдующія событія. Турецкія войска вступили въ городъ и навели ужасъ. Депутаты отправленные въ турецкій лагерь, были арестованы, а многочисленная дружина вооруженныхъ крестьянъ окружена и отрѣзана отъ города. Послѣ того Турки со всѣхъ сторонъ нахлынули въ городъ. Жители взволновались, ударили во всѣ колокола, повсюду слышенъ былъ вопль отчаянія. Вдругъ раздались пушечные выстрѣлы. Турки встрѣтились съ войскомъ у самыхъ казармъ: въ происшедшей тутъ схваткѣ убиты были 200 человекъ, въ томъ числѣ одинъ Паша; служитель австрійскаго консула застрѣленъ былъ Туркомъ, на улицѣ. За тѣмъ произошелъ грабежъ и разныя безпорядки.

— Въ Аугсбургской газетѣ пишутъ, что Турки 27-го Сентября, дѣйствительно вступили въ Бухарестъ, но не совершили такихъ насилій, какія описаны въ газетахъ.

вyslali deputacyą do obozu Tureckiego, na której czele znajdował się, prawie zmuszony do tego, Metropolita tutejszy, z prośbą do Fuad Effendego, aby wszedł do miasta, gdzie jako zastępca Sultana, z otwartemi rękoma przyjętym będzie. Deputacya ta nie została przypuszczoną, i powróciła tu nie otrzymawszy.

— Kommissarz Wysokiej Porty, do Xięstw przeznaczony, Fuad-Effendi, w dniu wczorajszym wyszedł z obozu Tureckiego, pod Sintessi, następujące pismo do Metropolity Wołoskiego: „Jako do Ministra pokoju udaję się do Waszej Przewielebności. Przybywam do Bukaresztu w celu udzielenia mieszkańcom Wołoszczyzny rozkazów prawego ich Monarchy. Wojsko Cesarskie przybywa ze mną, dla zachowania i obrony prawego porządku. Pragnący poddać się jego woli i ufni w jego sprawiedliwość nie mają się niczego obawiać; lecz wicherzyciele obłąkani namiętnością, mający zamiar słowem lub czynem zachwiać porządek publiczny, niech się lękają sprawiedliwej kary. Od dnia dzisiejszego miasto Bukareszt przechodzi pod opiekę wojsk Cesarских, które strzedz go będą przeciw burzycielom publicznego porządku. W chwili, w której to pismo odbieracie, wojska, przy bramach stojące, gotowe będą niesć pomoc mieszkańcom, straż trzymającym. Wielka odpowiedzialność ciężyc dotąd będzie na naczelniku policji i wszelkich osobach, do których zachowanie porządku publicznego należy, jeżeli spokojność w mieście zachowana nie będzie. Policja niech czuwa troskliwie nad mieszkańcami Reprezentantów mocarstw zagranicznych i własnością ich poddanych. Wypetniam obowiązek ludzkości, udzielając Waszej Przewielebności tę dobrą radę, lecz i wy z waszej strony, jako Minister religii, powinniście ją wykonać. Starajcie się zatem, aby wasze owieczki usłyszały ten głos napomnienia i usiłujcie obłąkanych naprowadzić na prawą drogę. Proszę ogłosić to pismo mieszkańcom miasta.“ — Metropolita oddał to pismo Namiestnikostwu, a to postanowiło odpowiedzieć Fuad-Effendemu, że w Wołoszczyźnie istnieje rząd przez Portę uznany, z którym jedynie traktować należy.

— Liczba wojska tureckiego w Sintessi, pod dowództwem Omera-Baszy, wynosi około 10,000.

— Słychać, że z Giurgiewa wyruszyło wojsko tureckie do Krajowy, aby łącznie z innymi wojskami, które z Widinu przez Dunaj przepłynęły się do Kalafatu, zająć Małą Wołoszczyznę; te zaś wojska, które z Gалачу przepłynęły się do Ibraiowa, mają się posunąć do Buzeo i Plojas.

— Bojarowie, którzy mają nadzieję, że przy tej sposobności osiągną władzę Gospodara, wracają znowu do Wołoszczyzny, i znajdują się częścią w Bukarescie, częścią w pobliżu stolicy.

Dnia 27 września.

Wczoraj, zaszły w naszym mieście następujące wypadki. Turcy zajęli Bukareszt i okropną rzeź sprawili. Wielka deputacya, wysłana do obozu Tureckiego, została uwieczona, a liczne tłumy uzbrojonych włóścian otaczano i od miasta odcięte. Poczem Turcy ze wszystkich punktów wtargnęli do miasta. Wzburzenie mieszkańców było nadzwyczajne, uderzono we wszystkie dzwony, z których odgłosem łączyły się rozpaczliwe krzyki ludzi. W tém odezwały się działa. Turcy spotkali się z wojskiem przy koszarach. W walce tej poległo około 200 ludzi, a między temi jeden Basza. Austriacki posługacz konsularny zastrzelony został przez Turka na ulicy; nastąpił potem rabunek i liczne bezprawia.

— Gazeta Aугsbургska donosi przeciwnie, że wprawdzie Turcy weszli 26 września do Bukaresztu, lecz nie dopuścili się takich bezprawii i gwałtów, jakie są opisani w innych gazetach.